

Feriehvasserlending dro i

Så du dokumentaren om samboeren til den avdøde svenske suksessforfatteren Stieg Larsson og faren og broren hans? Det gjorde Jan Moberg, som ble forbannet og umiddelbart bestemte seg for å gjøre sitt for å bøte litt på den himmel-

ropeude urettferdigheten i at de to griske slektningene skal bli sittende igjen med hundrevis av millioner, mens samboeren Eva Gabrielsson skylder et par hundre tusen i advokatutgifter.

BLE OPPRØRTAV URETTFERDIGHETEN: Den tidligere toppsjefen i Edda Media, Jan Moberg, syntes han måtte gjøre noe da han så TV-dokumentaren om faren, broren og samboeren til suksessforfatteren Stieg

Faren og broren, som etter sigende ikke sto i noe nært forhold til Stieg Larsson mens han levde, er blitt riksdrittsekker. Fordi de har holet til seg svimlende beløp, samtidig som de ikke unner enken, Eva Gabrielsson, fem øre, etter 32 års samboerskap og nært arbeidsfellesskap.

Skjønt enke blir feil begrep, for Stieg og Eva var aldri gift, og da er svensk lov klinkende klar. Det er de biologiske slektningene som arver. Det er slått fast i retten, og bortsett fra en halv leilighet, er det eneste hun sitter igjen med, et par hundre tusen kroner i advokatutgifter.

Jan Moberg er ikke imponert, for selv om faren og broren til den berømte forfatteren har aldri så mye rett i juridisk forstand, er det noe som heter anstendighet. Det synes å være et fremmedord for de to karene, som ikke bare har sikret seg en svært så tvilsom kjendisstatus i hjemlandet, men som også er i ferd med

å gi grådigheten to ansikter langt ut over Sveriges grenser. Det har vi kunnet se på TV.

Økonomisk og moralsk støtte

Vi møtte den nylig avgåtte Edda Media-toppsjefen, med ansvar for Tønsbergs Blad og en rekke andre tidligere Orklava-aviser, på feriestedet i Skagenstien på Hvasser i helga. Der koste han seg på familieeiendommen som foreldrene hans var så heldige å få kjøpt på syttitallet. Mens han tenkte over hva han skal arbeide med. Han har mange ideer, men er ikke helt i mål ennå.

Nettopp fordi Moberg har pause mellom to jobber, kunne han umiddelbart etter at fjernsynsprogrammet ble vist første gang for en måneds tid siden, kjøpt bygge opp et nettsted der målet er å hjelpe Eva med advokatutgiftene.

Etter knapt tre uker var nettstedet

oppe. –Veldig tilfredsstillende å få til noe raskt, synes Jan, som i det siste har vært nødt til å finne seg i gjøre masse arbeid uten at det har kommet så mye konkret ut av det. Som arbeidet med å finne nye eiere til Edda Media.

– Det er viktig for oss å hjelpe Eva økonomisk, sier han, – men enda viktigere å vise at det er mange som støtter henne moralsk.

For på nettstedet www.supporteva.com, fins det også ei gjestebok som stadig blir mer og mer fyldig, med støtteerklæringer på flere språk. Nettaksjonen er internasjonal, og flere oversettelser av nettsidene er underveis.

– Jan, jeg kjenner en italiensk oversetter, roper amerikanske Cassie fra stua, mens vi sitter på kjøkkenet, og det faller naturlig å spørre om paret har det formelle i orden, siden Stieg Larsson på enkelt vis kunne sikret samboeren økonomisk.

Å joda, Jan og Cassie er gift.

Som hentet ut av ei Larsson-bok

– Det er ganske rått, synes Moberg, at det suksessfulle forfatterskapet etter hvert kanskje kan innbringe så mye som en halv milliard kroner til de to grådige slektningene. Det er takket være den enorme populariteten de tre bøkene i Millenniumserien har oppnådd i en rekke land, og som ikke forfatteren fikk oppleve. Han døde i 2004. Den ene boka har det også blitt film av, den ikke ukjente «Menn som hater kvinner». Det blir penger av sånt.

Ti millioner, tjue millioner, eller om så faren og broren hadde valgt å dele det enorme beløpet på tre, så er det så mye penger totalt at de ikke hadde merket noen forskjell.

– Nå i helga passerte aksjonen vår 30.000 kroner, forteller initiativtageren, som altså ønsker å bidra bitte lite grann til

gang Stieg Larsson-aksjon

Larsson. Og i løpet av to, tre uker hadde han og noen gode medhjelpere fått i stand et nettsted der alle andre også kan gi økonomisk og moralsk støtte til Eva Gabrielsson. (Foto: Tom Brodin)

å rette opp urettferdigheten, og som foreslo følgende «takster»:

Hvis du er irritert, betaler du tjue kroner for hver bok du har lest, i tillegg til tjue kroner hvis du har sett filmen.

Hvis du er opprørt, kan en fornuftig pris være femti kroner, mens den som er skilkelig forbannet, for eksempel kan betale en hundrelapp for hver bok eller film den har lest eller sett.

– Selvfølgelig kan de som ønsker å støtte Eva, helt fritt bidra med det beløpet de ønsker, sier Moberg, og opplyser at det er ganske lett, etter «klikk her»-metoden.

Men som allerede nevnt, aksjonen handler om mer enn penger, blant annet ved at den retter søkelyset mot en nasjon der samboere er rettsløse.

– Alt i denne saken er stikk motsatt av idealene til Stieg og Eva, mener Jan Moberg, og synes den minner mest om plottet til enda en Stieg Larsson-roman, der folk blir holdt

nede men at de får rettferdighet til slutt ved at romanfiguren Lisbeth Salander kommer og ordner opp.

– For det er ikke bare slektningene og den svenske staten som har laget problemer. Nei, det demokratiske tidsskriftet Expo, der Larsson arbeidet som både journalist og redaktør, er blitt kjøpt til taushet for fem millioner kroner. Forlaget har også bidratt til urettferdigheten. Til og med i nettleksikonet Wikipedia er Evas navn blitt fjernet flere ganger, forteller Moberg.

– Det minner om Sovjet under Stalin, mener han, – der de som kom i unåde ble retusjert bort fra bildene.

Det skal bli spennende å se om Eva Gabrielsson oppnår rettferdighet i det siste kapitlet.

TOM BRODIN

– Glad for at hun får støtte

Eva Gabrielsson synes det er jatteroligt med støtteaksjonen som er satt i gang for henne.

Hun er takknemlig overfor Jan Moberg og de andre støttespillerne og synes slett ikke det er noe rart at den viktigste støtten kommer fra utlandet og ikke fra hennes eget hjemland.

– Sverige har alltid vært et feigt land, mener hun, og bruker nøytraliteten under den andre verdenskrigen som et eksempel. – Alle tier, fordi det kan koste dem noe å si det de mener.

Hun synes den svenske mentaliteten, som hun oppfatter som uheldig, bør forskes på.

Derimot gleder hun seg veldig over gjesteboka på nettet, og nevner spesielt en støtteerklæring fra en norsk seksten-åring. Sånt varmer.

Eva bekrefter at hun og Stieg var hverandres støttespillere i arbeidet, og at de diskuterte mye sammen hva som hendte i verden. – Et typisk intellektuelt par, karakteriserer hun dem som.

Hun er ikke optimist med tanke på å oppnå rettferdighet for sin egen del, men håper saken kan bidra til å forandre det svenske lovverket.

Til sommeren har hun lyst til å besøke Jan og de andre støttespillerne i Drammen. Kanskje det blir en Hvasser-tur, også.

TOM BRODIN